

ჩანარილი და უკვებილი
გრიგორ გოგიაშვილი აღმ
ЗАПИСАЛ И СОСТАВИЛ
ГРИГОР КОКЕЛАДЗЕ
WRITTEN DOWN AND COMPILED
by Gr. KOKELADZE

ეროვნული
საბჭოო მუზეუმი

11

1480
FM 3

ეროვნული საბჭოო მუზეუმი

206635 711030

ГРУЗИНСКИХ НАРОДНЫХ ПЕСЕН

Для учащихся

GEORGIAN FOLK SONGS
FOR PUPILS

© ИЗДАТЕЛЬСТВО ГРУЗИНСКОГО ОТДЕЛЕНИЯ МУЗФОНДА 1981 г.

417844(с) (=99.962.1)

21 ქართული ხარეული სიმღერები

აოცავლეთათვის

21

ГРУЗИНСКИХ НАРОДНЫХ ПЕСЕН

для учащихся

GEORGIAN FOLK SONGS

FOR PUPILS

1480
FM 3

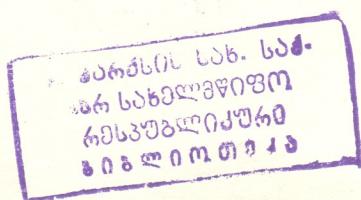
ჩატერილი და უფარილი
გრიგოლ კოკელაძე მიერ
ЗАПИСАЛ И СОСТАВИЛ
ГРИГОЛ КОКЕЛАДЗЕ
WRITTEN DOWN AND COMPILED
by Gr. KOKELADZE

სსრ კავშირის მუსიკალური ფონდის საქართველოს განყოფილება
19 თბილისი 81

Грузинское отделение Музфонда Союза ССР
19 Тбилиси 81

რედაქტორი გ. დავითაშვილი
Редактор М. ДАВИТАШВИЛИ

გარეკანი ირ. გორდელაძისა
Обложка Ир. Горделадзе

რედაქტორისაბან

კომპოზიტორშა გრიგოლ კოკელაძემ ხანგრძლივი შემოქმედებითი მოღვაწეობის მანძილზე ჩაწერა და ნოტებზე გადაიტანა საქართველოს სხვადასხვა კუთხის მრავალი ხალხური სიმღერა და საკრავიერი მუსიკა. გრ. კოკელაძე ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა აღრეთვე ბავშვთა მუსიკალურ-ესთეტიკური აღზრდის დარგში. მას დაწერილ აქვს მეთოდური ხასიათის მრავალი ხარკვევი და წერილი, შექმნილი და გამოცემული აქვს საბავშვო სიმღერების კრებულები.

წინამდებარე კრებული გ. კოკელაძემ საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის თხოვნით შეადგინა. იგი დანიშნულია საშუალო სკოლის მოსწავლეთათვის და შედვება მის მიერ ჩაწერილი ქართული ხალხური სიმღერებისაგან.

კრებული, უდავოდ, დიდ სამსახურს გაუწევს საშუალო სკოლების მუსიკის მასწავლებლებს მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდისა და ჩვენი ხალხური უმდიდრესი მუსიკალური საგანძურის შემდგომი გავრცელებისა და პოპულარიზაციის საქმეში.

საქ. სსრ სახალხო არტისტი, კომპოზიტორი გ. დავითაშვილი

ОТ РЕДАКТОРА

Композитор Григорий Когеладзе на протяжении своей длительной творческой деятельности записал и переложил на ноты множество народных песен и инструментальных наигрышней различных уголков Грузии.

Г. Когеладзе ведет плодотворную работу также в области музыкально-эстетического воспитания детей. Им написан целый ряд методических очерков и статей, созданы и изданы сборники детских песен.

Предлагаемый сборник составлен Г. Когеладзе по просьбе Союза Композиторов Грузии. Он состоит из записанных им грузинских народных песен и предназначен для учащихся средних школ.

Нет сомнения, что сборник окажет ценную услугу преподавателям средних школ в эстетическом воспитании учащейся молодежи и послужат делу дальнейшего распространения и популяризации замечательных творений народного гения.

Нар. арт. Гр.ССР, композитор **М. ДАВИТАШВИЛИ**

ფინანტურა

მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდა და ახალგაზრდა თაობაში მაღალი მხატვრული გემოვნების დანერგვა უაღრესად მნიშვნელოვანი და აქტუალური ამოცანაა. ბავშვს პატარაობიდანვე უნდა შევასწავლოთ და შევაყვაროთ როგორც კლასიკური და თანამედროვე მუსიკალური შემოქმედება, ასევე ჩვენი ერის მიერ შექმნილი ხალხური სიმღერები და საკრავიერი მუსიკა. საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილება, რომ საქართველოს მუსიკონდმა საშუალო სკოლების მოსწავლეთათვის დაბეჭდის მათთვის მისაწვდომი ქართული ხალხური სიმღერების კრებული, უაღრესად დროული და მნიშვნელოვანია. საშუალო სკოლებისათვის ამგვარი კრებულის შედგენა ბევრ სირთულესთან არის დაკავშირებული. რაც მთავარია, ქართული ხალხური საბავშვო სიმღერების რაოდენობა მეტად მცირეა. ამიტომ მომიხდა ზოგიერთი სიმღერის ტრანსპონირება. ძნელია ამა თუ იმ სიმღერის ტონალობის წინასწარ განსაზღვრა, ვინაიდან საშუალო სკოლებში, პიონერთა სახლებში თუ სხვაგან მოსწავლეთა სხვადასხვა ასაკის — გოგონათა, ვაჟთა და ქალ-ვაჟთა გუნდებია შექმნილი. სამივი შემთხვევაში ერთი და იგივე სიმღერა სხვადასხვა ტონალობაში შესრულდება. ამის ზუსტად განსაზღვრა მხოლოდ მომღერალთა გუნდის ლოტბარს შეუძლია.

გრ. კოკელაძე

ПРЕДИСЛОВИЕ

Эстетическое воспитание учащейся молодежи — одна из насущных и актуальных задач музыкальной педагогики.

Наряду с классической музыкой, ребенка с малых лет необходимо приобщать к народным песням, их высоким художественным ценностям. Поэтому представляется очень своевременным решение руководства Союза композиторов Грузии поручить Музфонду Грузии издать для учащихся средних школ сборник грузинских народных песен, доступных для детского исполнения.

Составление подобного сборника связано с немалыми трудностями, так как грузинских народных детских песен очень мало. Пришлось транспонировать некоторые песни. Заднее трудно определить тональность той или иной песни, так как она может быть исполнена учащимися различного возраста: хором девочек, мальчиков или же смешанным составом. Во всех этих случаях одна и та же песня будет исполнена в разных тональностях по усмотрению хормейстера.

Гр. КОКЕЛАДЗЕ

ЧАСТНАЯ ЧАСТЬ

1. Моногонджа — Масленица Пасхальная (Императорский)	9
2. Нанка (Карабулак-кашумский)	11
3. Сибирь-Чуя (Межгорьевский Нанка)	12
4. Нанка (Курганский Кильчек)	16
5. Нанка (Иркутско-Чуйский)	18
6. Арик Шире — Сибирское Ляене-Нанка (Курганский)	19
7. Киренгуйские Сибирские Гавайи (Курганский)	22
8. Сибирское Иаковьево Гонгурда-Шэйинчи (Курганский)	24
9. Дадинские Медведи Узар (Кашумский)	27
10. Таджикские Кызыл (Карабулак-Кашумский)	28
11. Киренгуйские Да и Киренгуйские (Карабулак-Кашумский)	30
12. Чуйские Кызыл (Кашумский)	32
13. Джалыково Киренгуйские (Межгорьевский)	36
14. Чуйские Синий (Акчесенский)	38
15. Сибирское Степановское Гонгурда-Шэйинчи (Курганский)	39
16. Сибирское Сибирские Гонгурда (Межгорьевский)	42
17. Гурчинская (Кашумский)	45
18. Сибирское Баскунчак (Межгорьевский)	46
19. Киренгуйские Наследники (Императорский)	48
20. Арик Гончаровские Кызыл (Императорский)	50
21. Моногонджа — Масленица Пасхальная (Межгорьевский)	52

მოგონება—გახსოვას პირველად

(იმპრული)

ტექსტი გიორგი ჭალადიდელისა (შემოკლებით).
ასრულებდა ქუთაისის სასულიერო სასწავლებლის მომღერალთა
გუნდი რევდენ ხუნდაძის ხელმძღვანელობით 1918 წ.

Moderato

ვახ- სოვს, პირ- ვი- ლად

სას- წიგ- ლე- ბელ- ში

წი- სა- ყვა- ხად რომ

მე გი- მამ- ზა- დეს,

1-14. p

meno mosso

mf

თვალ- თა- გან ცრემ- ლებს

mf

ფრქვე- ვა გაპ. ქონ- ღ.

mp

pp

1. მახსოვს პირველიდ სასწავლებელში
წასაყვანად რომ მე გამამზადეს,
2. მაშინ ანბანი მოძცეს მე ხელში
და შორსა გზასა მე გამაგზავნეს.
3. ვხედავდი, მინდვრებს რომ ვშორდებოდი.
ნაჩვევ ბალებსაც ვეთხოვებოდი. —
4. დალონებული მწარედ ვსტიროდი.
მაგრამ არავის ვებრალებოდი...
5. მხოლოდ ეს მახსოვს, — გამოიყვა ლედა
და მითხა: „შვილო, ქმარია, ნუ სტირი.
6. ვინც სახლში დარჩა, რა გააკეთა,
ვინ მოიშორა თავიდან ჭირი?
7. გიყვარდეს სწავლა, გაუტმოდგინება, —
შრომა და ტანჯვა ნუ გახირება.
8. თუ შენი შრომა და შენი ტანჯვა
სამშობლოს რადმე გამოიდგება... —
9. ეცადე ძლიერ და გქონდეს სმენა. —
კარგია, შვილო, სწავლის შეძენა. —
10. მაგრამ ამას გთხოვ ყვალაზე უფრო,
არ დაივიწყო სამშობლო ენა:
11. მერწმუნე, რომა გამოცდილია, —
თუ საძირკველი დანგრეულია.
12. მაშინ კედლების აშენებისთვის
ყოველი შრომა დაკარგულია!“
13. ამ სიტყვებითა დედაც მოშორდა,
და ეს მას აქეთ დამამახსოვრდა. —
14. რომ ის ამ სიტყვებს გრძნობით ამბობდა,
თვალთაგან ცრემლებს ფრქვევა გაქმონდა.

65606

(ଶାଖତଣ୍ଡ-କୁଳେରି)

Andante

ასრულებდა ქალთა ანსამბლი მარიამ არჯევნიშვილის ხელმძღვანელობით.

Andante

solo
 бо- бо- бо,
 бо- бо,
 зоро- зор
 бо-

Musical score for piano and voice. The piano part consists of two staves. The top staff has a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It features dynamic markings *p*, *pp*, and *tutti*. The bottom staff has a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The vocal part is in Russian, with lyrics including "бо!", "бо-", "бо, бо-", "бо-", "бо-", "бо-", "бо-", "бо-", "бо-", "бо-", "бо!". The vocal line includes slurs and grace notes.

Musical score for piano and voice. The piano part consists of two staves in treble clef, dynamic markings *p* and *pp*, and a bass staff with a dynamic marking *p*. The vocal part has lyrics in Georgian: ნა- ნას, გე- დის, გა- ტყვა, მკერდ- ში. The score is on page 10, measures 11-12.

A musical score for two voices. The top voice starts with a dynamic of *pp*, followed by a measure with a tempo marking "3." and a dynamic of *riten*. The bottom voice begins with a dynamic of *ppp*. The vocal parts include lyrics such as "məz!" and "bə." with corresponding dynamics and performance instructions like "=> pp". The score is written on five-line staves.

କେନ୍ଦ୍ର-ଶ୍ଵରାମ

* (ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ)

ტექსტი ლადი სალალიათი. ასრულებდნენ: ნოკთ ხურცია, პარმენ ხურცია და ვალერიან სვანიძე, 1934 წ.

Andante

*) ეს საქაოდ განსხვავებული კარისტია იძასთან შედაოებათ. ააც მიზევლ კოპულში.

p

దా. ద్వా. లం వ్యా. తాస జం. ద్వా.

మా. య్యా. ద్వా. ధం. ఫొ. రో. దా!

> pp *pp* — —
 బా. బా. ర్యా. రా. ద్వా. య్యా. బో. బా. ర్యా. రా.

> pp *pp* — —
 ద్వా. య్యా. బో. ర్యా. రా.

ద్వా. లం, ద్వా. లం ద్వా. ధం.
 ద్వా. య్యా. బో. రా. నా! *pp* *p*
 ద్వా. లం, ద్వా. ధం.

ద్వా. లం ద్వా. లం ద్వా. లం నా.

ద్వా. లం. ద్వా. లం. నా. నా. క్యా. ర్యా. లం. గ్యా. య్యా. బో. రా.

mf

բօ! ծից- աս ծան- լու, ծից- աս նօ- նօ,

mf

mp

ծից- աս ծան- լու, նօ- նօ- լու!

mp

p

mp

ծից- աս ծան- լու, ծից- աս նօ- նօ, ծից- աս ծան- լու,

mp

pp meno mosso

նօ- նօ! նօ- նօ թից- նս թից- նս թից- նս

pp

riten

նօ! նօ ծան- լու, նօ! նօ! նօ!

ppp

fpp

ქართული თარგმანი:

ნანაია, ნანა შვილო
 ნანასი ჭირიმეო.
 აკვანში რომ იფურჩქნება
 იმ ვარდის ჭირიმეო.
 საბინი რომ გადაგხიდე,
 ღმერთო რა ეიხილეთ, --
 შზის და მთვარის იყო მგვანი,
 მისი ჭირიმეო.
 სისა-ტურა მიცუნცულებს,
 შიებია, წყურებია,
 ბონდობიჭი თავის დადას
 გულში ჩახუტუნებია.
 სუ, სუ, ბონდო, სუ, სუ, შვილო,
 სუ, სუ, ბონდოს ჭირიმე,
 სუ, სუ, ბონდო, სუ, სუ, შვილო,
 სუ, სუ, ბონდოს ჭირიმე.

ნანა

(გურული კილო)

ტექსტი ი. ჭავჭავაძისა (შემოკლებით). ასრულებდნენ: მანანა
აბზილავა, ამირან ბერაძე და ალექსანდრე ანანიძე, 1953 წ. ბათუმი.

Largo
pp

trio
pp

ნა- ნა, შვი ლო. ნა- ნი- ნა!
ნე- ტა რამ შე- გა- ში- ნა?

რა-ზედ შეკრ- თი, მტი- რალ- ნი
რის- თვის მო- მა- პყარ თვალ- ნი?

ff
და!
pp

ნა- ნი- ნა- ი, ნა-
ნა,

ნე- ტა რამ შე- გა- ში- ნა?
p

1480

Sheet music for three voices (Soprano, Alto, Bass) in G major, common time.

Soprano (Top Voice):

1st system: *p*, lyrics: ნა- ნა, შვი- ლო, ნა- ნი- ნა! და!

2nd system: *p*, lyrics: ნა- ნი- ნა! და!

Alto (Middle Voice):

mf coro, lyrics: ნა- ნი- ნა- ნა, ნა- ნა,

Bass (Bottom Voice):

mf, lyrics: ნა- ნი- ნა- ნა, ნა-

Final System: *mp*, lyrics: ნე- ტო რამ შე- გა- ში- ნა? *pp*, lyrics: ნა- ნა, შვი- ლო, ნა- ნი- ნა, და!

1. ნანა, შვილო, ნანინა! ნეტა რამ შეგაშინა?
რაზედ შეკრთი, მტირალნი რისთვის მომაპყარ თვალნი?
2. ჯერ მინამ ხარ ყმაწვილი, მინამ დრო მოგესწრება,
ისწრაფე, შვილო, ძილი, ისწრაფე განსვენება!
3. მოვა დრო, გაიზრდები, მკლავი გაგიმაგრდება,
შვილო, ყრმობის სიზმრები ბრძოლაზედ გაგეცვლება.
4. ჩემი ნანა ეს არი, შვილო მას უერთგულე.
რაც მე სიტყვით გითხარი — შენ საქმით აღმისრულე!
5. აინთე ცეცხლით გული, მტერსა დაეცი მეხად,
ან, ვით შვილი ერთგული დააკვდი მამულს მსხვერპლი!

ნანა

(ხევსურული)

Andantino

mp

ასრულებდა თიანეთის ქალთა ანსამბლი, 1935 წ.

solo

ნა- ნი, ნა- ნა, ნა- ნო- ი- ა, ი- ი ნა- ნო ქა- ლა- სა- ო,

coro

სამ- კალ გა- ჩე- ნი- ლა- სა- ი, პტრე- დე- ბ უ- ლუ-

ღუ- ნე- ბე- ნო, ან- გე- ლო- ზე- ბ არ- წე- ბე- ნო. ქა- ლა- სა- ი,

ნა- ნა- სა- ი. უ- ლე- რე- ბ სა ქა- ლა- სა- ი. ნა- ნი, ნა- ნო.

riten.

ნა- ნა- სა- ი. ღა- ი- დო- ნე ქა- ლა- სა- ი! უ- ლე- რე- ბ სა ქა- ლა- სა- ი!

የፌዴስ ዓ.ም—ጭብጥና ምርመራ

(ପ୍ରକାଶକ)

ტექსტი მიხეილ ჭიბლაძისა. ასრულებდა ავტორი — ხალხური მომ-
ლერალი ნესტორ ჭიბლაძე, 1947 წ.

Moderato

ჩონგური

The musical score consists of four staves of music. The first three staves are in common time (indicated by '2') and treble clef. The fourth staff begins with common time and treble clef, then changes to 3/4 time and bass clef. The lyrics are written below the fourth staff.

mf

მზე- ო, ნე სტი- რი, ი- ლი- ჩი შე- გვი- მო- სე-

Sheet music for voice and piano, page 20. The music consists of six staves of musical notation with lyrics in Georgian. The vocal line is in soprano range, and the piano accompaniment is in basso continuo style.

Staff 1:

30 სხი- ვი- ბით, მი- დე- ლი- ა და!

Staff 2:

შე- ნი მე- გობ- რის ცხე- და- რი მო- ფი- ჩე მარ-

Staff 3:

გი- ლი- ტა- ბით. მი- დე- ლი- ა და!

Staff 4:

მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა,

Staff 5:

f მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა,

Staff 6:

მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა, მ- დი- ლა ვი- დე- ლა,

ო- ღო- ღა გო- ღე- ღა, ი- ღე- ღო- ა

1-5.

6. *p*

oo! *oo!* *p*

1. მზეთ ჩე სტირი; ღენინი შეგვიმოხევი სხივებით,
შენი მეგობრის ცხედარი მოჰყინე ძარგალიტებით
2. კიო გყადრო, მაგრამ ოქვენს შორის დიდია განსხვავებანი,
შენ მარტო დღისით გვინათებ, ის კი ღამითაც მზე არი.
3. კარგია შენი სხივები, მაგრამ ის გულსა ვერ წვდება,
გარედან ხახეს გვინათებს და იხევ უკან ბრუნდება.
4. ღუნინის სხივი კი გულის და სულის სიღრმეს სწვდებიან,
მიფვარის განსაკურნავად მტრებს ლახვარივით ხვდებიან
5. ღუნინის მთვლინებამდე მარტო თქვენ გვყავდი ნუგეში,
უგალასაგან მოძელებული კიბებთდით ჩვენ შენს უბეში.
6. მაგრამ თბებთდა სხეული, სული კვლავ იყინებთდა,
ვინ ჩამოთვალთხ, რამდენი მუშა უმწეოდ კვდებთდა.

ჩონგურს სიმები გავუახი

(გურული)

ტექსტი აკ. წერეთელისა. ასრულებდა შეჩინგურე ქალთა ანსამბლი.
ავტორი და ხელმძღვანელი ავქსენტი მეგრელიძე, 1936 წ.

Moderato

Sheet music for two voices. The first two measures are blank. The third measure begins with a bass line (mf) followed by a soprano line.

Sheet music for two voices. The vocal parts begin with eighth-note patterns. The lyrics are:

ჩონ-გურს სი- მე- ბი გ- ვ- ბი, მოვ- მარ- თე ჩე- ლა- ჩე- ლა- თ.
 მოვ- მარ- თე ჩე- ლა- ჩე- ლა- თ.

Sheet music for two voices. The vocal parts continue with eighth-note patterns. The lyrics are:

შევ-ხმა ტკბილე ერთ- მა- ნეოს „ო- დე- ლა- დე- ლა- დე- ლა- თ.“

1.2.3.4.

5.

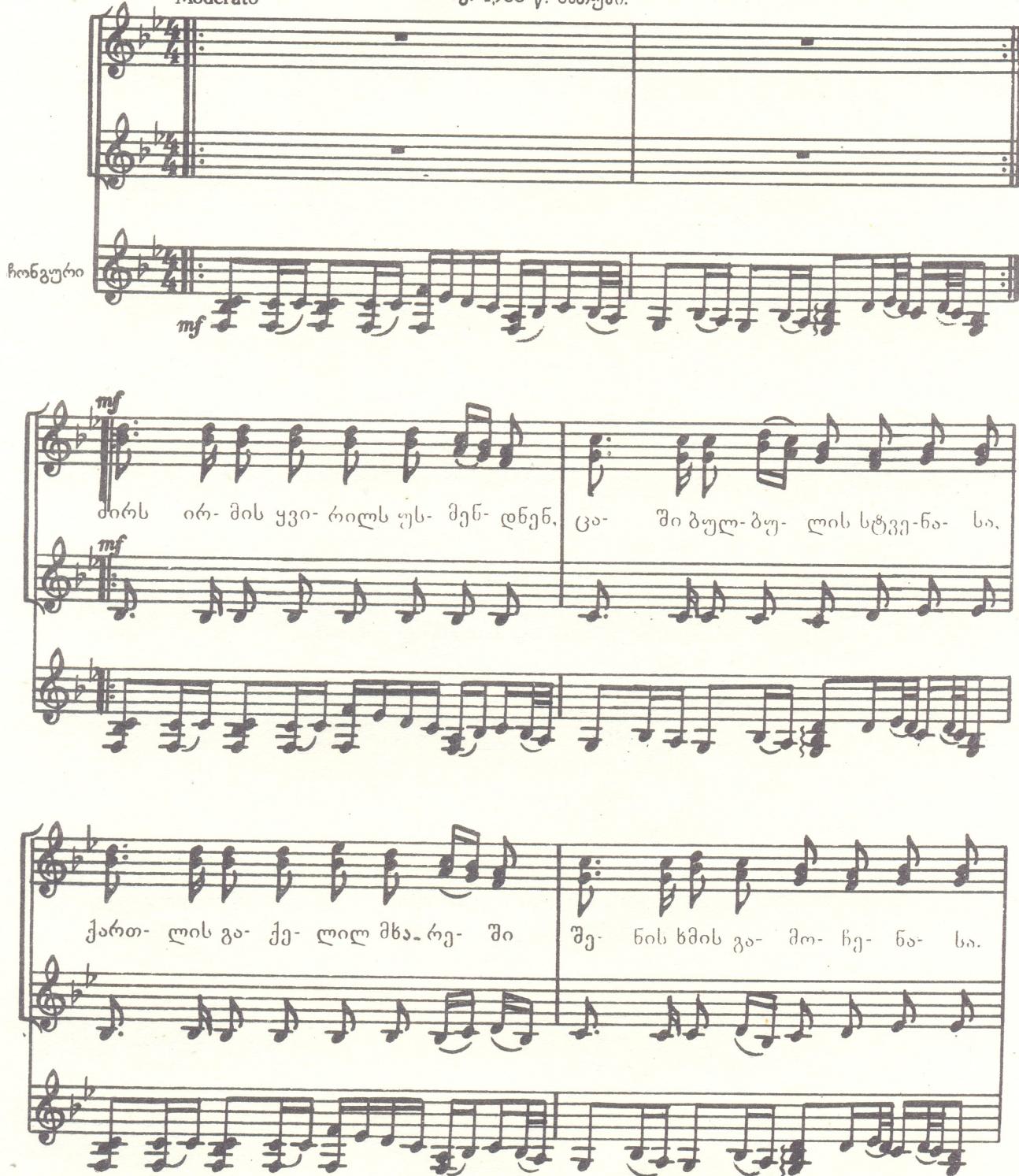
1. ჩონგურს სიმები გავუბი,
მოვმართე ნელა-ნელაო;
შევუხმატკბილე ერთმანეთს;
„ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
2. თავის პანგებზე, თავის ხმით
წკრიალებს ერთად ყველაო,
ერთიმეორის თანხმობით;
„ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
3. ერთი მათგანიც რომ' გაწყდეს,
მაშინვე უნდა შველაო,
რომ არ გაფუჭდეს ჩონგური.
„ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
4. ჩონგური საქართველოა,
სიმები ჩვენ ვართ ყველაო,
სხვადასხვა კუთხის მცხოვრებნი;
„ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
5. ერთობა ჩვენთვის ტახტია,
მტრებისთვის სახრჩობელაო!...
მტრებს „ვაი დედა“ ვაძახოთ,
და ჩვენ ვთქვათ: „დელა-დელაო!“ (და!)

სიმღერა იაკობ გოგიაშვილის

(გურული)

ასრულებლენი: მანანა აბშილავა, ამირან ბერაძე და ალექსანდრე
ანანიძე. 1953 წ. ბათუმი.

Moderato

The musical score is composed of four staves of music. The first two staves are blank, while the third and fourth staves contain lyrics in Georgian. The lyrics are:

ჩონგური ძირს ირ- მის ყვი- რილს უს- მენ- დნენ, ცა- ში ბულ- ბუ- ლის სტვე-ნა- სა,

ქართ- ლის გა- ქე- ლილ მხა- რე- ში შე- ნის ხმის გა- მო- ჩე- ნა- სა.

This image shows the top half of page 10 of a musical score. It features two staves of music in G major, 2/4 time. The top staff begins with a whole note followed by a half note, with a fermata over the half note. The bottom staff begins with a half note. The vocal line includes lyrics in Thai: 'ขอ! ขอ! ขอ!' (Khao! Khao! Khao!). The score is annotated with '98.9365' and '808400' in the top right corner.

ო-რა ო-ვო-რე-ბა
ო-რა ნა- ნი- ნა

ო- და მ- ა- და
დ- და მ- ა- და

ო- და მ- ა- და
დ- და მ- ა- და

ო- ა ო- ე- ა- შა ე- ა

1.2.3.4.5.

6.

ռո- ռօ նօ- նօ- նօ

լօօ!

f

f

1. ძირს ირშის ყვირილს უსმენდნენ, კაში ბულბულის სტვენასა, ქართლის გაქელილ მხარეში შენის ხმის გამოჩენასა.
2. მტრები ბევრჯერ პირს გიკრავდნენ, პირიდან გვლეჯდნენ ენასა, მაგრამ ქართველ ხალხს შალამოდ აწვდიდი „დედა-ენასა“.
3. ქართველი ხალხის მოღვაწეები, დიდება შენსა მელანსა, წინსცლა რომ გაუადვილე ბარათაშვილის მერანსა.
4. შენი ხმა რომ შეუერთო ვაჟას ჩონგურის უღერასა, დიდი რუსთველის, აკაკის, ილიას პანგთა ბგერასა.
5. ნეტავი ცოცხალს გხედავდე, ეძმო დიდებულ ერასა, უსმინო შენს სამშობლოში ქართველ მგოსანთა მღერასა.
6. ნახო საბჭოთა ქვეყანა, უცქირო მზიურს, ფერადსა, ოქტომბრის შუქით მოსილსა, მშვიდობის დამცველ კერასა.

დამის გერევა

(ტახტონი)

Adagio

სარულებდა მარტყოფის მომღერალთა გუნდი ჭყოლა საცეკვა
შვილის ხელმძღვანელობით, 1940 წ.

mf

solo

ლა- მის მე- ხრე ვარ, ლა- მის მე- ხრე

tutti

mf

1.2.3.

14.

solosolo

გუ- ნის ხა- ვა- ბა- ზი მე- ხს ვდა- რა- ჯო- ბა- ზი გა- ბა- ზი გუ- ნის ხა- ვა- ბა- ზი მე- ხს ვდა- რა- ჯო- ბა- ზი

1. ლამის მეხრე ვარ, ტლუ ბიჭი, ნაბადში გახვეულია,
2. გუთნის ხარ-კამეჩის ვდარაჯობა, უნდა ვხნა ანეულია.
3. ტოროლას მაინც არ მოვკლავ, ბევრიც რომ მქონდეს წამალი.
4. საწყალი ლამის მეხრისა ის არას კარგი მამალი.

თამარ ქალი

(შართლ-ძახური)

Andantino

სარულებდა ქართლ-კახური მომღერალთა გუნდა. აოლიატები:
 დები — მატერინე და მარიამ თარხნიშვილები 1931 წ.

Sheet music for piano solo. The first system starts with a treble clef, 4/4 time, and a key signature of one sharp. The instruction 'solo' and dynamic 'mf' are given. The lyrics begin with 'წა- ი- ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი ქართველებმა,' followed by 'მთი- ელ- ნო და.' The piano accompaniment consists of eighth-note patterns.

Sheet music for piano. The second system starts with a treble clef, 4/4 time, and a key signature of one sharp. The instruction 'tutti' and dynamic 'mp' are given. The lyrics continue with 'წა- ი- ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი' and then transition to a new section with 'ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი ქარ- თვე- ლებ- მა, მთი- ელ- ნო და,' followed by a repeat sign and 2/4 time. The piano accompaniment features sustained notes and eighth-note chords.

Sheet music for piano. The third system continues from the previous section. The lyrics are 'წა- ი- ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი ქარ- თვე- ლებ- მა, მთი- ელ- ნო და,' followed by a repeat sign and 2/4 time. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Sheet music for piano. The fourth system continues with the same musical structure and lyrics as the previous sections. The piano accompaniment features eighth-note chords.

Sheet music for piano. The fifth system concludes with the lyrics 'შენ სა- ქარ- თვე- ლო!' The piano accompaniment ends with a final chord.

solo

ლურ-ჭა ცხე-ნი შე-უ-კაზ-მეს თა- მარ ქალ-სა,
დი-დუ-ბე- ში ი- ქორ-წი- ლა თა- მარ ქალ- მა,

mp

tutti

ლურ- ჭა დი- დუ- ბე- ში ი- ქორ- წი- ლა

ლურ- ჭა ცხე- ნი შე- უ- კაზ- მეს
დი- დუ- ბე- ში ი- ქორ- წი- ლა

თა- მარ ქალ- სა, მთი- ელ- ნო და.
თა- მარ ქალ- მა, მთი- ელ- ნო და.

მო- წი- ბე- ი- ა სარ

შენ სა- ქარ- თვე-

1. — *f* 2. — *f*

ლო! — *f* ლო! — *f*

ჩაუხეთი და ჩაუხეთი

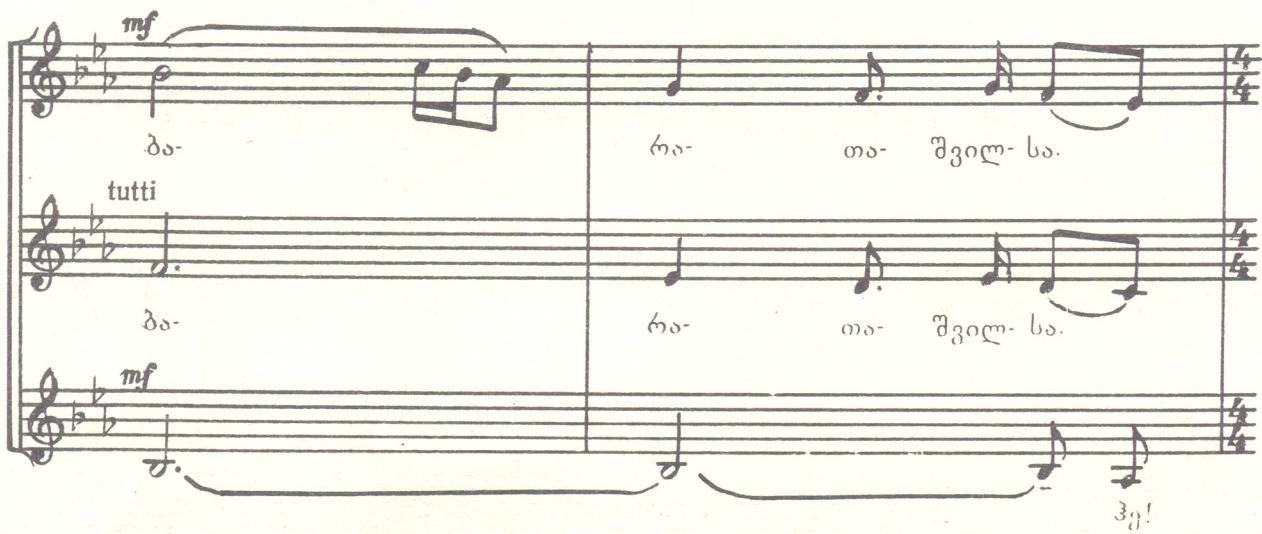
(ძართლ-კახური)

solo Andantino

ასრულებდა ქართლ-კახური მომღერალთა გუნდი. აოლისტები:
 დები — მატერინე და შარიაშ თარხნიშვილები 1931 წ.

3/4 time signature, key signature -3 sharps. Solo part starts with a sustained note followed by eighth notes. The vocal line continues with "ჩა- უხ- ტეთ; და" and "ჩა- უხ- ტეთ". The coro part has a single note.

mf dynamic. The vocal line continues with "ბა- რა- თა- შვილ- სა." and "ბა- რა- თა- შვილ- სა.". The tutti section begins with a sustained note followed by eighth notes. The vocal line continues with "ბა- რა- თა- შვილ- სა." and "ბა- რა- თა- შვილ- სა.". The dynamic changes to mf.

3/4 time signature, key signature -3 sharps. The vocal line continues with "ჩა- უხ- ტეთ; და ჩა- უხ- ტეთ" and "ბა- რა- თა- შვილ-". The vocal line continues with "ჩა- უხ- ტეთ და ჩა- უხ- ტეთ" and "ბა- რა- თა- შვილ-". The vocal line concludes with "ბა- რა- თა- შვილ-".

la.

la.

la.

solo

la!

მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ

jō- tutti

ლი ლა ლი- მა- ზი.

ლი ლა ლი- მა- ზი.

jō!

jō!

მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ jō- ლი,

მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ jō- ლი,

jō!

jō- ლი ლი- მა- ზი

jō!

f

jō!

f

დიდავორი ნანა

(ପ୍ରକାଶକ)

ასრულებდა მეჩინგურე ქალთა ანსამბლი ავტორული მეგრელის ხელმძღვანელობით. სოლოს ასრულებდა ელენე ჭუბაძერა. 1936 წ.

Andante

coro A-I

solo A-II

coro A-III

Բանջարո

p

d

b

p

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics in Georgian: "ჩონ- გო- რი ქოქო- ა- ვი, ლა!" The middle voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The bottom voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." Measure 1 consists of a single note followed by a measure of two eighth notes. Measures 2-3 show rhythmic patterns of eighth and sixteenth notes. Measure 4 has a single note followed by a measure of two eighth notes. Measure 5 ends with a dynamic **p**. The vocal parts are separated by vertical lines, and the score concludes with a flourish.

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The middle voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The bottom voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." This section shows a continuous pattern of eighth and sixteenth note rhythms across three measures.

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The middle voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The bottom voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." Measures 1-2 begin with a dynamic **p**. Measures 3-4 end with a dynamic **p**. Measures 5-6 end with a dynamic **(b)**.

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The middle voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." The bottom voice has lyrics: "სკა- ნი დო ჩეი- მი გა- ჭი- რე- ბე." This section shows a continuous pattern of eighth and sixteenth note rhythms across three measures.

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". The middle voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". The bottom voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". Measures 1-2 begin with a dynamic **pp**. Measures 3-4 end with a dynamic **p**. Measures 5-6 end with a dynamic **pp**.

A handwritten musical score for three voices. The top voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". The middle voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". The bottom voice has lyrics: "ლო- ლო- ვო". This section shows a continuous pattern of eighth and sixteenth note rhythms across three measures.

բօ- բօ, ըօ- ըօ- ըօա բօ- բօ, ըօ! Վ

բօ- բօ, ըօ- ըօ- ըօա բօ- բօ, ըօ! Վ

բօ- բօ, ըօ- ըօ- ըօա բօ- բօ, ըօ! Վ

բօ- բօ, ըօ- ըօ- ըօա բօ- բօ, ըօ! Վ

pp riten *a tempo*

ըօ- ըօ- ըօա ըօ- ըօ- ըօա

ըօ- ըօ- ըօա ըօ- ըօ- ըօա

ըօ- ըօ- ըօա ըօ- ըօ- ըօա

բօ- բօ, ըօ- ըօ- ըօա բօ- բօ,

1.2.3. *pp*

4. *ppp* იუბილე

1. აბა ჩონგური! ქო ვთქუათვ
სკანი დო ჩქიმი გაჭირება.
 2. ჩონგური სი მუ შეგიღებუ,
ვეგვადვე განჩინება.
 3. დუდი ოვილარი მაფუ,
საქმექ თეში გინიმართუ
 4. უბედური ჩქიმი დუსუ
ირფელ ჭუა ჩქიმ და მურსუ.
- ქართული თარგმანი:

1. აბა, ჩონგურო! ახლა ჩვენ ვთქვათ
მე და შენი გაჭირვება!
2. მაგრამ შენ სად შეგიძლია
ამ ცხოვრების განჩინება?
3. მეწყერს მივცე თავი უნდა,
საქმე ისე აიბურდა.
4. უბედური ამას ვტირი,
ჩემკენ მოდის ყველა ჭირი;

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔՐԵԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

(ପ୍ରଥମଶତାବ୍ଦୀ)

სარულებდა ზუგდიდის მეჩონგურეთა ანსამბლი ქორნა და ბევრას
აკოდიების ხელმძღვანელობით, 1931 წ.

Moderato.

Moderato

ჩონგური

mf

ოვ- დე- ლი- ა და ნა- ნი- ნა

p

mfp

mfp

mfp

ა- ბა დე- ლი

mp

mfp

mfp

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ

(ପ୍ରକାଶକ)

ასრულებდა ოქამჩირის მომლერალთა გუნდი ასტამურ მარლანიას
ხელშემვაველობით.

Moderato

၁၂၁

A handwritten musical score for two voices. The top staff is for the soprano (S.) and the bottom staff is for the alto (A.). The key signature is one sharp (F# major). The time signature changes between common time and 3/4 time. The vocal parts are written in black ink on five-line staves. The lyrics are written below the notes in cursive script. Measure 35 starts with a forte dynamic. Measure 36 begins with a piano dynamic. Measure 37 starts with a forte dynamic. Measure 38 starts with a piano dynamic. Measure 39 starts with a forte dynamic. Measure 40 starts with a piano dynamic.

၁။ ရာဇ်- ဂျာ

Հայ- հազ- լու,

၁၁၁

୩୦- ମାତ୍ର- ୮୦,

A musical score for two voices, Treble and Bass, in G major and common time. The Treble part consists of two staves of music with lyrics in Georgian script: "სი ვა- რამ- და", "რამ- და.", "ა-", "ჰე!", and "ო- რამ- და". The Bass part has one staff of music below the Treble staves.

60 35- 502- 50

၁၂၁- ၁၃၁

3

၁၂၁- ၃၁၁

A musical score for two voices. The top staff is in G major, 2/4 time, and the bottom staff is in C major, 2/4 time. The vocal parts are written in black ink on five-line staves. The lyrics are in Russian: 'бо- го- ви- ды' and 'бо- ги- виды'. The music includes dynamic markings such as 'ff' (fortissimo) and 'ff' (fortissimo) with slurs, and a fermata over a note. The vocal parts are separated by vertical bar lines.

ଟାଇଗର ଶୋଭନିରୁଙ୍ଗୀ

(ଶୁଣୁଣୁ)

ଅଶ୍ରୁଲେଖଦା ଆସିଲା— ଶେଷକର ଖିଦଲାଦ୍ୟ. 1947 ଫ୍ରି. ଦାତ୍ତମି.

Moderato

ଦୋ- ଉ- ସୋ- ଲୋ ବାଲ- ଗିଲେ କଲୁ- ଡା

სიმღერა და სიმღერის განვითარება

1.2.3.4.

5.

1. მიუვალი ვოლგის ზღუდე და ფოლადის ბარიკადი,
ძლევამოსილ გამარჯვებას დღეს გილოცავს სტალინგრადი
 2. აწყდებოდა მტრების ურდო, კრიაგულად მოსეული,
ეხლა ყრია რკინის კართან მტრის ჯარები დამსხვრეული.
 3. მომავალი! როცა ნახო ეგ მრისხანე ბრძოლის ველი,
დაიხსომე, აქ იბრძოდა ჩვენი ჯარი უძლეველი.
 4. კალში პეტრიდა უწმინდესი სიყვარული ამ ქალიქის,
თვალშინ ედგა ბრძენი სახე მიმისა და აშხანაგის.
 5. უდრევი და შეუვალი იდგა, როგორც ბარიკადი,
ასე სჭედდა გამარჯვებას ვოლგის ზღუდე — სტალინგრადი.

ԵՌ ԵՐԱԾ ԵՌ ՑՈՒՆ

(ପ୍ରକାଶକ)

ასრულებდა სოხუმის მომღერალთა გუნდი კიწი გეგმების ხელმძღვანელობით.

Andantino

1

სი გა, სი გა- გა- კვ-

სი გა, სი გა- გა- კვა-

၁၀၀ ၁၃၀- ၁၅၀

бo- бo, бo бo- бo- збo-

၁၀၀ ၃၀- ၂၁။

112

三

Յռ ՍՅԱ-

၁၁၃-၂၅၁

զՅՅՅ- ՁՈ ՅՅ- ԻՅ.

p

სი გონიერება

३०-

60 85-

३३५८

სი- მა- ზა კვალ

თოლ გვი- რა,

» Թոթ-ՀՅԱԿՈԲ-ՇՈ-ՇՈ,

১০-৮৩, শ্বেতা-৮

33

— 1 —

—

— 1 —

10

შევა-დომი-კო

p

սկա- մո ցո- հա, նօ! ծ- ծա չգոր սկամ ցո- հա,
p

ծ- ծա չգոր

mp

mf

մոծ- վյոն- լո- լո, զո առ- տոշո առ- տո զեծ- յի - տատ ծո- նա.

mp

mf

p

riten.

mp

լօ! եզա- լյ հո- նատ մոծ- վյոն- լո- լո,

mf

pp

առ- տո զեծ- յի տատ ծո- նա լօ!

mf

pp

առ- տո առ- տո զեծ- յի տատ ծո- նա լօ!

յահուլո տարգման:

Տօք մուզոեա՞ր, Տօքօ, Վորօ.
 Ցց մթազգա՛րո ჩըմո Վորօ.
 տաշե ոդասեծ, ոճաթեծօ,
 Վուսկա՛րմօ տոյ ՇըմոցՎոնօ?
 Տօվմռու Մոռ-Մոռ հօս լայմշէծ,
 Ցց Շլմերտոռ, ովալՎոմՎոմօ.
 Ըցֆահիմտան մոմե՞նցոնօ,
 Տեցագօն Ցոնդօ Յոյո, Վորօ.
 Օծօ, ՕԵ, ՑՇՇոյօ Վորօ,
 Տագլո ՑԵթօ Ենու Տորօ
 Ժարդո Կոտնօ Մոմե՞նցոնօ,
 Եհտադ ցազոկետու Ցոնօ!

ଓৰূপ

(ପ୍ରକାଶକ)

ასრულებდა ქ. თბილისის ტრამვაი-ტროლებუსების მუშა-მოსამსა-
ხურეთა მომღერალი გუნდი თედო თურქაძის ხელმძღვანელობით, 1931 წ.

Andantino

The musical score consists of two staves. The top staff is for the soprano voice, indicated by a treble clef and a key signature of one sharp. The bottom staff is for the basso continuo, indicated by a bass clef and a key signature of one sharp. Measure 1 starts with a whole note rest followed by a measure of six eighth notes. Measure 2 starts with a whole note rest followed by a measure of six eighth notes. The lyrics "ფა-რი-ნა დავ- და- ხოთ ბი- ჭო" are written below the soprano staff. Measure 3 starts with a whole note rest followed by a measure of six eighth notes. The lyrics "ფა-რი-ნაც და-" are written below the soprano staff.

3o- 8o- 8o- 6mo.
 fog- ho- no,
 tutti
 f

A musical score for three voices in G major, featuring three staves of music with lyrics in Georgian. The lyrics are: "ფა- რი- ნა ბი- ჭო," "სულ ფა- რი- ნა," and "ფა- რი- ნა!" The score consists of three staves, each with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The first staff has six measures, the second has five, and the third has four.

- ფარინგი და ვებასთო, ბიჭო, ფარინგი და ვებუგუნთ.
 - ვაჟკაცი მიყვარს გულადი, მოპირდაპირე მტერისა.
 - ვაჟკაცი მიყვარს გულით მხე, ლომისა მსგავსი ლონითა.
 - ვაჟკაცი მიყვარს პურადი, მუდამ გამშლელი ხელისა,
 - საწყლისა შემბრალებელი
და შემწე ქვრივ-ობლებისა.

სი ქოულ ბატა

(მეზოლი)

ასრულებლენი: რემა შელეგია, პორფილე გაბელია და ბიქტორ
 აბშილავა, 1932 წ. ცხაკაია.

A dario

pp

სი ქოულ ბატა

p

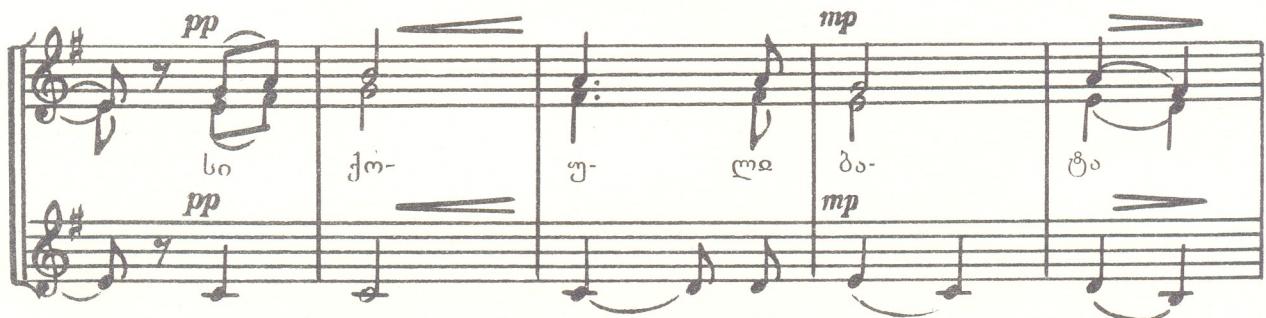
mp

მა დო- ბი- ლენ- ქო-

pp

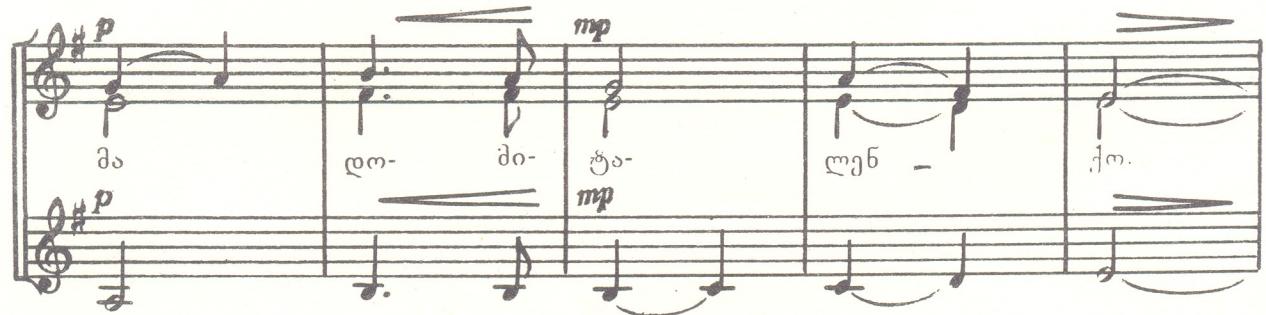
mp

სი ქო- უ- ლა- ბა- ბი-

p

mp

მა დო- ბი- ლე- - ქო-

Piu mosso

pp

ჭო-ფილ ვო- რექ, თორ კილ ვო- რექ, ვა- ვო- ბი- ტი- ლენ-

Poco a poco cresc

p

გურს გე- ნი- ა მონ-ტე- ბულ- სკ, გე- შე- მი- ბრა- ლენ-

meno mosso

mf

f

გურს გე- ნი- ა მონ-ტე- ბულ- სკ,

mf

f

შე- მი- ბრა- ლენ- გურს გე- ნი- ა მონ-ტე- ბულ- სკ.

Tempo I

1. *pp*

2. *pp*

სი გურს გე- ნი- ა მონ-ტე- ბულ- სკ

rit

mp *p*

ppp

შენ მიღიხარ, ბატა? ქართული თარგმანი: არ გამიშვებ მე? მარტო მტკოვებ მე? გულს გენია მოკიდებულს პყრობილი ვარ, გათოკილი, არ შემიბრალებ?

შენ მიღიხარ, ბატა?
მარტო მტკოვებ მე?
პყრობილი ვარ, გათოკილი,

ქართული თარგმანი:

არ გამიშვებ მე?
გულს გენია მოკიდებულს
არ შემიბრალებ?

ჩემ ნათლიდაო

(ღმრული)

სრულებდა ქუთაისის პროფესიულურების მომღერალთა გუნდი
ბიძინა ღოღობერიძის ხელმძღვანელობით 1934 წ.

Moderato

Moderato

mf

ჩე- მო ნათ- ლი ღე- და- მ, ღო- ტა

mf

მე- ქა- რე- ბა- მ, ლა- ლე ლა- ლე ლ

ლა- ლე, მე- ბი გე- ნაც- ვა- ლე!

შო- რი გზი- დან მო- მა- ვა- ლი ცო- ტაც მე- ში-

ვა- ბა- მ. ლა- ლე ლა- ლე, ლა- ლე,

f

1-13.

შენ კი გე- ნაც- ვა- ლე! ცა- ლე!

14.

შენ კი გე- ნაც- ვა- ლე!

1. ჩემო ნათლიდედაო, ცოტა მეჩქარებაო,
 - 2) მი მღერება: ლალე, ლალე და, ლალე, შენ კი გენაცვალე!
 2. შორი გზიდან მომავალი ცოტაც მეშივებაო.
 3. პურის კვერი გამომიცხვე, ცომი ნუ იქნებაო.
 4. ხაჭაპური გამომიცხვე, ყველი გეშოვებაო.
 5. ყვინჩილეი დამიკალი, ყელსა მომიხდებაო.
 6. ვარიეი ქე გაუშვი, დედლად გაგეზრდებაო.
 7. ცოტა ღვინო ამომილე, ჭურში გეშოვებაო.
 8. ჩემო ნათლიდედაო, ახლა მეჩქარებაო.
 9. შინ თუ ადრე არ მივედი, დედა გამიწყრებაო.
 10. უცნაური ცოლი მყივს, შინ არ დამიხვდებაო.
 11. მეზობლებთან გადავა, ვინცხას შეეყრებაო.
 12. არშიყობას დაუწყებენ, ვიცი შემიცდებაო.
 13. ახალგაზრდა კაცი ვირ, თავი მომეჭრებაო.
 14. ჩემო ნათლიდედაო, მიტომ შეჩქარებაო.
- 1) ყოველი სტრიქნის შემდეგ მომლერება ემატება.

რაღ გიცდა ქალი ლაპავი

(იმპერატორი)

ასრულებდა ქუთაისის პროფესიულების მომღერალთა გუნდი
ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელობით. 1934 წ.

Moderato

mf

ა- რა- ლო, რად გინ-და ქა-ლი ლა-მა-ზი, ჰე-
 ვა- რუ-დი-ლა

mf

30

ა- რა- ლო! ა- რუ ა- ლა- ლო, რა ომ-ში გა- მო- გად- გე- ბა,

ჰე- ვა- რუ- დი- ლა ა- რა- ლო! ა- რა- ლო

30-

რად გინ- და ქა- ლი ლა- მა- ზი, რა ომ- ში გა- მო- გად- გე- ბა,

1.2.3.

A handwritten musical score for two voices. The top staff is in common time and consists of six measures. The first five measures show soprano entries with lyrics: "o-", "hū- do-", "lōo", "3o-", and "mo-". The sixth measure starts with a forte dynamic (f) and ends with a fermata. The bottom staff begins in measure 7, also in common time, with a bass entry. The lyrics "lōo!" are written below the bass notes.

A musical score for a Georgian folk song. The top staff consists of two measures in common time (indicated by a '4'). The first measure contains three eighth-note chords: a C major chord (C, E, G), followed by a G major chord (G, B, D), and then a C major chord again. The second measure contains a single G major chord. The lyrics for this section are: ა- რა- ლო. The bottom staff consists of two measures in common time. The first measure contains a single G major chord. The second measure contains a single C major chord. The lyrics for this section are: მი- სი შემ- ყუ- რე ვაჟ- კა- ცი.

A musical score for a vocal performance. The top staff shows a melodic line with lyrics in Georgian: "Kaz-ritot Shy- o- ზე გას-კდე-ბა.". The bottom staff shows a harmonic line. The score includes dynamic markings "ff" and "riten", and a vocal instruction "ლო!".

1. რად გინდა ქალი ლამაზი, რა ოში გამოგადგება.
 2. ჩაიცვამს წითელ-ყვითელსა, გამოვა, გარეთ დაღვება.
 3. მისი შემყურე ვაჟკაცი ჯავრით შუაზე გასკდება.

მობონება—გაცემის პირველად

(მიზრული კილო)

ტექსტი გიორგი ჭალადიძელისა (შემოკლებით).

ასრულებდა ხალხური შემოქმედების რესა. სახლის საგუნდო
კურსების შპენელი ქსენია ვაშაძე (ფოთიძან), 1940 წ.

Moderato

I-II T. 3/4

B. 3/4

ჩონგური

mp

mp

1) სკოლებში ეს ყველაზე უფრო მეტად გავრცელებული ვარიანტია.

մդ զօ- մամ- նօ- լոյս, մօ- մօն ան- ծօ- նօ մոմ- լոյս մը եղլ- մօ լօ մոր- և զօս- և օ

մդ զօ- մօց- նօյս.

նօ!

լօ մոր- և զօս- և օ

մդ զօ- մօց- նօյս.

նօ!

նօ!

1. მახსოვს, პირველად სასწავლებელში
წასაყვანად რომ მე გამამზადეს,
2. მაშინ ანბანი მომცეს მე ხელში
და შორსა გზასა მე გამაგზავნეს.
3. ვხედავდი, მინდვრებს რომ გშორდებოდი,
ნაჩვევ ბალებსაც ვეთხოვებოდი, —
4. დაღონებული მწარედ ვსტიროდი,
მაგრამ არავის ვებრალებოდი...
5. მხოლოდ ეს მახსოვს, — გამომყვა დედა
და მითხრა: „შვილო, კმარა, ნუ სტირი,
6. ვინც სახლში დარჩა, რა გააკეთა,
ვინ მოიშორა თავიდან ჭირი?
7. გიყვარდეს სწავლა, გულმოლგინება, —
შრომა და ტანჯვა ნუ გეზარება,
8. თუ შენი შრომა და შენი ტანჯვა
სამშობლოს რადმე გამოადგება...
9. ეცადე ძლიერ და გქონდეს სმენა, —
კარგია, შვილო, სწავლის შეძენა,
10. მაგრამ ამას გთხოვ ყველაზე უფრო.
არ დაივიწყო სამშობლო ენა:
11. მერწმუნე, რომა გამოცდილია, —
თუ საძირკველი დანგრეულია.
12. მაშინ კედლების აშენებისთვის
ყოველი შრომა დაკარგულია!“
13. ამ სიტყვებითა დედაც მომშორდა,
და ეს მას აქეთ დამამახსოვრდა.
14. რომ ის ამ სიტყვებს გრძნობით ამბობდა,
თვალთაგან ცრემლებს ფრქვევა გაპქონდა.

5

გამოშვერ. დ. სეპიაშვილი
Выпуск. Д. Сепиашвили

Заказ 106, Тираж 1200, Подписано к печати 28/V-81 г., Колич. форм 7,0
Формат бумаги 60×90

Нотопечатный и множительный цех Грузинского отделения Музфонда СССР
г. Тбилиси, ул. Павлова № 20

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

431/43

Յանուար
Цена 1 թան.
руб. 75 դաշ.
коп.